

Beantwoording van vragen van de informateur, zaterdag 26 maart 2022

Fractie D66

Inleiding: Duiding van de verkiezingsuitslag

Wat D66 betreft is de keuze die de Arnhemmer vorige week met de gang naar de stembus maakte duidelijk: er waait een groene, progressieve en vrijzinnige wind in Arnhem. Dat past goed bij D66 en we zijn dan ook blij met deze uitslag. Als tweede partij van onze stad zien we het als onze verantwoordelijkheid om bij te dragen aan de door Arnhemmers gegeven opdracht voor een groener en progressiever Arnhem. Deelnemen aan een coalitie zien wij als onderdeel van die verantwoordelijkheid.

1. Welke 3 thema's/issues zijn volgens u de belangrijkste voor de komende 4 jaar?

- Het versnellen van toekomstbestendige woningbouw en op andere manieren beschikbaar krijgen van meer en de juiste woningen voor alle doelgroepen op de Arnhemse woningmarkt;
- Het vergroten van de kanselijkheid voor alle Arnhemmers, maar in het bijzonder in de meest kwetsbare wijken en het voorkomen van het ontstaan van nieuwe ongelijkheid. D66 legt hierbij een focus op het tegengaan van ongelijkheid die van generatie op generatie wordt doorgegeven door een samenhangend programma voor kinderen en jongeren, georganiseerd rondom het onderwijs;
- Het verzekeren van een duurzame toekomst voor de lange termijn: een energieneutraal Arnhem in 2035 (en een energieneutrale gemeente in 2026), onafhankelijk van (Russisch) gas en met een substantiële energiebesparing door isolatie van woningen, het vergroenen van de stad en het stevig beperken van gemotoriseerd verkeer ten goede van voetganger, fietser en OV.

2. Ziet u eventuele inhoudelijke blokkades?

Op één punt is D66 zeer principieel: wij staan voor een stad waar iedereen in vrijheid zichzelf kan zijn. PVV en Forum voor Democratie hebben standpunten die hiermee in strijd zijn en zijn daarom voor D66 niet acceptabel als samenwerkingspartner.

Verder vinden wij het van belang dat we in afspraken tussen partijen verder kijken dan morgen. Plannen moeten toekomstbestendig zijn en rekening houden met het belang van toekomstige generaties. Het gaat dan zowel om de stad van de toekomst als om de financiën van die stad: die mogen er in 2026 niet minder goed voorstaan dan nu.

Bij gesprekken over een akkoord moeten alle betrokken partijen tot enige concessies bereid zijn. De Partij voor de Dieren, een groene en progressieve partij en daarom een logische samenwerkingspartner, heeft in het duidingsdebat aangegeven dat het voor hen ondenkbaar is voorstellen te steunen die tegen de eigen principes ingaan. Dit is een punt van aandacht mocht het tot inhoudelijke gesprekken met de PvdD komen.

3. Zou uw partij aan de coalitie en/of het college willen deelnemen?

Ja, de algemene lijn van de uitslag past bij het programma van D66 en als tweede partij zien wij het als onze verantwoordelijkheid om bij te dragen aan de vorming van het college. We hebben hiervoor ervaren wethouderskandidaten klaarstaan.

4. Welke mogelijke coalities ziet u? En heeft een bepaalde variant uw voorkeur?

Wat D66 betreft is samenwerking logisch met partijen die net als wij op een vooruitstrevende manier willen bouwen aan een mooier en toekomstbestendig Arnhem, waarin iedereen in

vrijheid zichzelf kan zijn. En dat herkennen wij bij veel partijen in de nieuwe raad. De inhoudelijke keuzes voor de stad moeten leidend zijn in de vorming van een coalitie. Daarnaast moet er uitzicht zijn op een goed functionerend college met voldoende stabiliteit en bestuurlijke ervaring. Dit college kan gevormd worden door een meerderheidscoalitie van 4 of 5 partijen. Maar een minderheidscoalitie die zich verzekerd weet van voldoende steun op de verschillende beleidsterreinen behoort ook tot de mogelijkheden.

Voor een meerderheidscoalitie kan gekeken worden naar de 4 grootste partijen, mits daarmee voldoende basis kan worden gevonden voor een progressieve, groene en vrije toekomst voor Arnhem (de inhoud is immers leidend). Andere samenstellingen, bijvoorbeeld in samenwerking met winnaars Volt of Partij voor de Dieren, zijn ook denkbaar. Ook met PvdA en CDA hebben wij in het recente verleden goed kunnen samenwerken.

Als het gaat om een minderheidscoalitie kan een samenwerking van de drie grootste partijen logisch zijn (GroenLinks, D66, VVD). Ook een minderheidscoalitie met een meer groen-progressieve kleur is denkbaar (bijvoorbeeld met GroenLinks, D66, PvdA en Volt). In beide gevallen is slechts één andere partij nodig om tot een meerderheid te komen.

5. Heeft u specifieke wensen voor het formatieproces?

Alle raadsleden hebben een rol in het stellen van prioriteiten voor de komende periode en daarin kan inbreng vanuit de stad van waarde zijn. Als we inbreng vanuit de stad ophalen, moeten we ons inzetten om een brede doorsnede van de inwoners hierbij te betrekken. Vooraf moet duidelijk zijn wat er met de inbreng gebeurt en de resultaten moeten we terugkoppelen.

Er is in het duidingsdebat door veel partijen gesproken over een raadsakkoord. Bij de bijeenkomst van enkele weken geleden is duidelijk geworden dat een dergelijk akkoord alleen zinvol is als het vrijwel unaniem gedragen wordt. Een raadsagenda, waarin geen raadsbrede afspraken worden vastgelegd maar wel de prioriteiten richting het nieuwe college worden meegegeven, is mogelijk een interessante vorm voor Arnhem en heeft onze voorkeur boven een raadsakkoord. Inbreng vanuit de stad is hierin gemakkelijker mee te nemen dan in een coalitieakkoord dat wordt uitonderhandeld tussen collegedragende partijen. Het is wat ons betreft aan de informateur om in te schatten wat de kansen voor een raadsakkoord of raadsagenda zijn en een advies te formuleren over de vorm van politiek-bestuurlijke samenwerking.

Wat D66 betreft zullen collegedragende partijen, eventueel naast een raadsagenda of raadsakkoord, onderlinge afspraken moeten vastleggen in een coalitieakkoord. Wat ons betreft is dit een compact akkoord op hoofdlijnen.

Het gehele proces moet op een transparante wijze worden vormgegeven, waarbij minimaal achteraf van alle gesprekken de verslagen openbaar worden.

Tot slot hechten we aan een hoog tempo in het proces, zodat Arnhem op korte termijn een nieuw stadsbestuur heeft dat met de actuele uitdagingen aan de slag gaat.

6. Hoe denkt u dat de samenwerking met betrekking tot het besturen van de stad kan worden verbeterd?

De raad heeft de afgelopen periode laten zien dat goede samenwerking mogelijk is: vrijwel alle partijen stelden zich constructief op en er is veel samengewerkt over de grenzen van

oppositie en coalitie heen. De vastgestelde gedragscode kan helpen het debat in goede banen te leiden, maar belangrijker is dat alle betrokkenen bereid zijn vooruit te kijken. D66 zal niemand het verleden nadragen en kiest voor inhoudelijke en resultaatgerichte politiek, in goede samenwerking met alle partijen die zich met ons willen richten op een mooiere toekomst voor Arnhem.

Het afgelopen jaar hebben raad en college laten zien dat het mogelijk is dual te zijn, ieder in een eigen rol, zonder dat dit ten koste gaat van de samenwerking. Het college heeft stappen gezet naar een grotere transparantie richting de raad en de stad. Wij hebben de hoop en de verwachting dat dat wordt doorgezet en dat dat bijdraagt aan een betere samenwerking in de driehoek van college, raad en ambtelijke organisatie.